

Міністерство освіти і науки України
Кам'янський енергетичний фаховий коледж
Циклова комісія соціально-гуманітарних дисциплін

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
показового заняття з української мови
"В торговельному центрі. Наголос під мікроскопом»

Підготувала викладач
української мови та літератури
Наталія ГУСАК

Кам'янське
2024

Відкрите заняття з української мови

Тема: "В торговельному центрі. Наголос під мікроскопом»

Група БД-23-1/9

Мета заняття:

повторити та вдосконалити знання про наголос, застосувати закономірності наголошення слів в українській мові, виявити складні випадки наголошення; формувати навички вільного володіння орфоепічними нормами; виховувати прагнення до професійної самореалізації.

Тип заняття: узагальнення та систематизація знань

Очікувані результати: здобувачі освіти знатимуть та зможуть пояснити основні закономірності наголошення слів в українській мові; застосовуватимуть набуті орфоепічні знання на практиці, вмітимуть користуватися орфоепічним словником; помічатимуть і цінуватимуть красу української мови, використовуватимуть практичне застосування отриманих навичок та виявлятимуть демонстрацію в результатах своєї діяльності.

Обладнання: ноутбук, телевізор, проектор, роздаткові картки, особисті смартфони студентів, презентація «Наголос» , наліпки, інтерактивні вправи в роздрукованому вигляді.

Мультимедійний супровід заняття

https://www.canva.com/design/DAGatdJaPt0/ylmXt7iqdQdE9R1KQpwRoQ/edit?utm_content=DAGatdJaPt0&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Форма проведення: онлайн, офлайн

Структура заняття

1. Організаційна момент
2. Криголам «Твій улюблений вид відпочинку»

II. Мотивація навчальної діяльності.

Слова викладача Я наприклад люблю прогулюватись по торговельному центру.

Ой, можливо торгівельному?

Як правильно? Допоможіть

Звернімось за допомогою до відомого мовознавця

<https://youtu.be/GoKYHJVbWHw>

III. Актуалізація опорних знань учнів.

Розібрались.

Вирушаємо до торговельного центру.

Там на нас чекатимуть різноманітні розваги. Які ми по черзі відвідаємо, то ж пропонуємо поділитись на команди

1

2

3

3.1 Перевірка домашнього завдання

<https://wordwall.net/resource/78607501>

01 Односкладним є речення

А Я почув стукіт у двері.

Б Почувся стукіт у двері.

С У двері постукав Петро.

<https://wordwall.net/resource/78607501>

IV. Основний зміст заняття

Вирушаємо до кав'ярні.

Ось меню нашого закладу

Час робити замовлення, але слід бути дуже уважними.

Давайте виправимо всі помилки, які ви бачите.

Замовлення зроблено.

А поки готують смаколики для вас можемо пограти.

<https://wordwall.net/resource/78609670>

<https://wordwall.net/resource/78688384>

Бесіда

- **Наголос яких слів вас здивував?**
- **Чи знаєте ви що слова в українській мові наголошуємо за певними правилами? Давайте розбиратись**
- **Слухайте уважно, адже після повторення теоретичного матеріалу вам потрібно буде представити інформацію про наголошування слів на 1, 2 та 3 складі відповідно до груп на які ви поділились на початку заняття**

Наголос на -ання

видання навчання
завдання обрання
зібрання пізнання
зрання читання

АЛЕ!
уподобання

Наголос на -метр

дециметр міліметр
кілометр сантиметр

Запам'ятай!
центнер

На перший склад у словах, що пов'язані з тілом (у списку до ЗНО)

кишка сеча
ніздря тулуб
слина щелепа

АЛЕ!
бородавка

Наголос на -адцяць

одинадцять
чотирнадцять

Наголос на -сят

сімдесят
вісімдесят

Наголос на **о** в словах з двома коренями

босоніж рукопис
гуртожиток чорнозем
літопис чорнослив

АЛЕ!
листопад
благівіст шляхопровід

Наголос на при- (в іменниках)

причип
приморозок

Наголос на пере- (в іменниках)

перекис
перепад
перепис

АЛЕ!
переляк

Наголос на **префіксі** в іменниках, які закінчуються на -ка

загадка застібка
закладка позначка
закрутка начинка
запонка розпірка
заставка

АЛЕ!
заробіток
бородавка
соломинка

Окрему увагу слід приділити словам іншомовного походження

Іншомовні слова, які зберігають оригінальний наголос

бюлетень (з фр. *bulletin*)
діалог (з фр. *dialogue*)
жалюзі (з фр. *jalousie*)
каталог (з фр. *catalogue*)
партер (з фр. *parterre*)
травестія (з фр. *travestie*)
шофер (з фр. *chauffeur*)

маркетинг (з англ. *marketing*)
феномен (пор. англ. *phenomenon*)

люстро (з пол. *lustr*)
фольга (з нім. *folie*, пол. *folga*)

експерт (з лат. *expertus*, іт. *esperto*)
лате (з іт. *latte*)
статус (пор. з іт. *status*)

форзац (з нім. *vorsatz*)

на всі двісті

200 слів, які потрібно запам'ятати

<https://navsi200.com/slova-z-naholosamy-2020/?authuser=0>

На останній склад у дієсловах **везти, вести, нести** та похідних

відвезти, відвести, віднести
довезти, довести, донести
завезти, завести, занести
навести, навести, нанести
перевезти, перевести,
перенести привезти,
привести, принести

На передостанній склад у дієсловах на **-ити**

закінчити
залишити
зобразити
кінчити

Запам'ятай дієслова:

вистіти
кроїти

дичавіти
застопорити
помовчати
стрибати

Ось висять сім сорочок.
Яку з них будемо кроїти?

на всі дієсл.

на всі дієсл.

Інші іменники з наголосом на **першому** складі

бешкет	колесо	ремінь (пояс)
відгомін	колія	решето
вірші	олень	свердло
дещичя	оцет	царина
дрова	подруга	щипці
камбала	проділ	

Інші іменники з наголосом на **другому** складі

бородавка	мережа	поняття
вимога	напій	проміжок
вітчим	обруч	рівнина
глядяч	ознака	русло
граблі	отаман	тризуб
данина	павич	фартух
індустрія	піцерія	цемент
квартал	поміщик	цінник

на всі дієсл.

на всі дієсл.

Інші іменники з наголосом на **третьому** складі

вантажівка	заробіток	псевдонім
горошина	кропива	(а)симетрія
джерело	осетер	соломинка
єретик	піала	течія

Представлення міні-проектів груп

Слово викладача.

Щось довго не несуть наше замовлення.

Виявляється, що на кухні сьогодні працюють стажери. Давайте послухаємо про що вони говорять.

Підслухана розмова стажерів.

Слухаємо уважно. Нам потрібно буде виправити всі помилки, які почуємо

- Виправили? Запам'ятали?
- Хто ж ризикне прочитати нам цей же текст без помилок?

Прочитай текст, правильно наголошуючи слова.

Та що ж ти робиш?! Візьми решето і просій борошно. Але насамперед одягни фартух.

А зараз додай пекарський порошок або візьми соду і оцет.

Чорносливу для цих тістечок треба більше. Ми їх за оптовими цінами купуємо, тому економити не варто.

Ох уж мені ці стажери! Тут тобі не якась піцерія: накидав усього – і готово. І не якийсь суші-муші бар: камбалу з тигровими креветками скручувати! Чи вдома у бабусі закрутки робити! Тут ми творимо! Учись, я от з підліткового віку опановую мистецтво кулінарії.

Облиш ту фольгу! Ой дай сам дороблю! А ти поклич офіціанта і скажи, що треба віднести напій та ось цю піалу з морозивом. До речі, додай туди карамелі, розміром з горошину. А в каву встав соломинку. І скажи, щоб цінник змінила на новий.

V. Систематизація та узагальнення знань.

5.1. Час попрактикуватись і виконати завдання відповідно до того до якої групи ви належите.

То ж рушаймо до ігрової кімнати

ПОПРАКТИКУЄМОСЬ

Група 1

Група 2

Група 3

<https://learningapps.org/watch?v=p3ph6uxjk24&authuser=0>

<https://wordwall.net/play/76950/567/599?authuser=0>

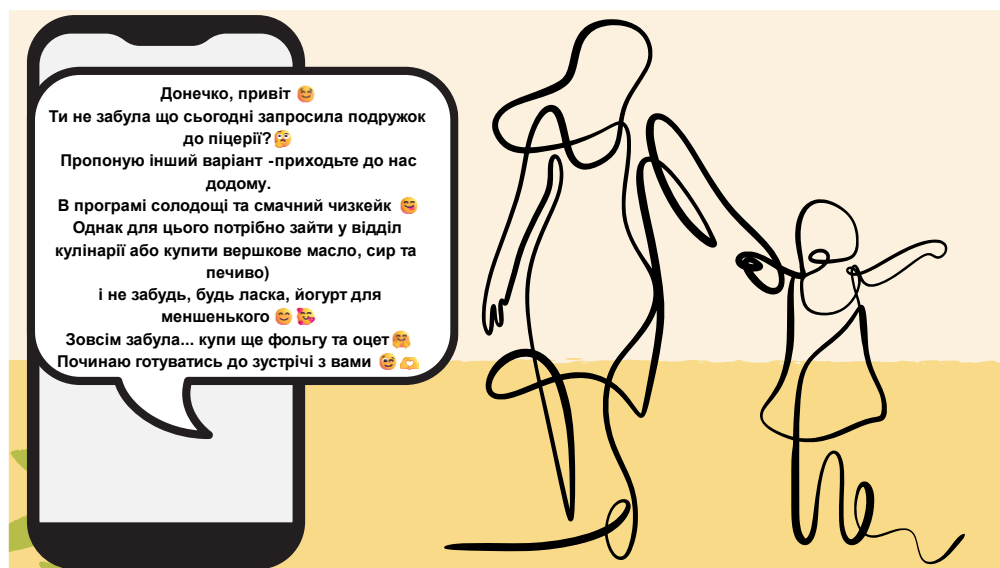
<https://learningapps.org/watch?v=phg6i1bh224&authuser=0>

Поки будете працювати-послухайте відому вам пісню , яка лунатиме з кінотеатру

Реп про наголос <https://youtu.be/bH4OBpYCv9U>

5.2 Випадково на телефон однієї студентки надійшло повідомлення

-Чудово, прочитано майже без помилок!

Бачу що ви втомились, то ж пропоную трішки відпочити і закріпити свої знання

<https://create.kahoot.it/details/0d96723c-747d-4fca-8192-608f8604aca0>

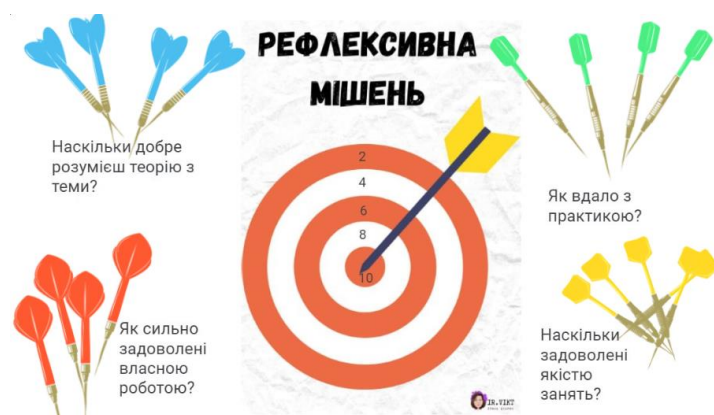
VI. Рефлексія

Рідну мову потрібно вчити все життя, вона не може існувати тільки на заняттях з української мови, вона є частиною нашого життя
<https://www.youtube.com/watch?v=YnopkuP7-gk&authuser=0>

Поділіться своїми враженнями від заняття

Оцініть свою роботу на занятті

VI. Інструктаж домашнього завдання

Домашнє завдання

- 1. Опрацювати теоретичний матеріал з наголосами
- 2. Завдання з інтерактивного аркуша
- 3. Усний твір "Кулінарні традиції моєї родини" з використанням слів наголос
- 4. Високий рівень придумати історію, скоромовку для запам'ятовування наголос (Відеоприклад), наголоси в піснях

1. Опрацювати теоретичний матеріал з теми «Наголос»
2. Виконати завдання з інтерактивного аркуша <https://www.liveworksheets.com/w/uk/ukrainska-mova/2193359>
3. Усний твір "Кулінарні традиції моєї родини" з використанням слів на наголос
4. **Високий рівень** придумати історію, скоромовку для запам'ятовування наголос (Відеоприклад), наголоси в піснях

<https://www.youtube.com/watch?v=NxzglRY18h0&authuser=0>